

РЕШЕНИЕ

№ 6703

гр. София, 10.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав,
в публично заседание на 10.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Кристина Българиева, като разгледа дело номер **7241** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 40 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба на А. В. К. срещу отказ за предоставяне на информация по заявление до главния прокурор с вх. № 1776-ГП от 08. 07. 2022 г., обективиран в писмо с изх. № 1776/ 2022 г.- ГП от 25. 07. 2022 г. на заместник на главния прокурор при ВКП.

В жалбата се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ, като се иска неговата отмяна.

Ответникът – Заместникът на главния прокурор при ВКП чрез своя процесуален представител намира жалбата за неоснователна и моли същата да бъде отхвърлена.

Административен съд – София град, след като се запозна със събраните и приети по делото писмени доказателства и след като изслуша становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Със заявление за достъп до обществена информация, депозирано до Главния прокурор на Република България с вх. № 1776-ГП от 08. 07. 2022 г., А. В. К. е поискала достъп до следната информация:

1. Данни /номер, година, компетентна прокуратура/ за преписката и досъдебното

производство, образувани по случая С., както и имената на наблюдаващия прокурор;

2. Имената на всички пътници в автомобила по време на катастрофата, както и техните местоработи и служебно положение;

3. Собствеността на стоп-палките, открити в автомобила;

4. Броят и данни /номер, година, компетентна прокуратура, квалификация по НК/ на всички досъдебни производства, по които на С. е повдигнато обвинение;

5. Брой и данни за обвинителни актове /дати и текст от НК/ срещу С., включително по които прокуратурата е внесла в съда предложение за сключване на споразумение или за освобождаване от наказателна отговорност по реда на чл. 78а от НК;

6. Броят и данни на всички досъдебни производства, по които лицето е разпитван като свидетел или участвал в друго качество;

7. Броят и данни на висящите и прекратени с отказ да се образува досъдебно производство преписки в прокуратурата, по които на С. са сваляни сведения или е викан на разузнавателна беседа;

8. Броят на отказите да се образува досъдебно производство по жалби и сигнали срещу С. или срещу неизвестен извършител със свидетел С., по които разследващ полицай е завършил преписката със становище „с мнение за образуване“;

9. Точните дати на всички случаи, в които лицето С. е обявено за общодържавно издирване преди 05. 07. 2022 г.;

10. Какво е основанието разследването да се води или в него да участват Я. Т. и А. Ж., в какво качество и как са определени да извършват дейности по повод ПТП от 05.07.2022г.;

11. Всички действия, които са извършени срещу С. след откриването му на 06. 07. 2022 г. и фактическото му отвеждане в мястото за задържане.

На 13. 07. 2022 г. по електронната поща с писмо с изх. № 1776/ 2022-ГП от 25. 07. 2022 г. на заместник на главния прокурор при ВКП жалбоподателката е уведомена, че на основание чл. 32, ал. 1 от ЗДОИ заявлението ѝ в частта по т. 9 е изпратено на министъра на вътрешните работи, а в частта по т. 1, т. 2, т. 3, т. 10 и т. 11 – на административния ръководител на Софийска градска прокуратура.

По т. 4 – т. 8 е постановен отказ за достъп до заявената информация, като е прието, че утвърдените в ПРБ статистически показатели, по които се събира, обобщава и съхранява информацията, не включват поименно разграничение на прокурорските преписки и досъдебните производства по имена на участници в производство. Посочено е, че преписките на прокуратурата и водените досъдебни производства, в това число извършените процесуални действия по тях, не попадат в кръга на обществената информация по дефиницията на чл. 2 от ЗДОИ. Обяснено е също, че редът за предоставяне на информация, създадена, събирана и съхранявана от прокуратурата при разследване на отделните наказателни производства, е регламентиран в НПК, като по смисъла на чл. 4, ал. 1 от ЗДОИ този ред се явява специален по отношение предвидения в ЗДОИ.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата в частта, с която е обжалван отказ да бъде предоставена информация по т. 4 –

т. 8 включително от заявление с вх. № 1776-ГП от 08. 07. 2022 г. е процесуално допустима. Подадена е в законоустановения срок от лице с правен интерес срещу административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл. 40, ал. 1 от ЗДОИ.

За да се произнесе по нейната основателност, съдът съобрази следното:

Не се споделят твърденията на ответника, че оспорваното писмо с изх. № 1776/2022-ГП от 25. 07. 2022 г. на заместника на главния прокурор при ВКП в частта, с която е постановен отказ да бъде предоставена информация по т. 4 – т. 8 включително от заявление с вх. № 1776-ГП от 08. 07. 2022 г., не представлява индивидуален административен акт. На първо място, в него е посочено, че достъп до информация за образувана прокурорска преписка или досъдебно производство се предоставя по реда на НПК, който е специален по отношение на общия ред по ЗДОИ. Посоченото писмо по своята същност представлява отказ за предоставяне на достъп до поисканата със заявлението информация. Това е така поради обстоятелството, че в Наказателно-процесуалния кодекс по никакъв начин не е регламентиран редът, по който следва да се предоставя достъп до резултатите от преписките и досъдебните производства, които се разглеждат в Прокуратурата на Република България.

Ето защо съдът приема, че обжалваното писмо представлява индивидуален административен акт, с който е отказано правото на достъп до поисканата със заявлението по т. 4 – т. 8 информация, поради което жалбата в тази част е допустима. Разгледана по същество, в тази част същата е основателна, поради следните съображения:

Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗДОИ всеки гражданин на Република България има право на достъп до обществена информация при условията и по реда, определени в този закон, освен ако в друг закон е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация. Задължените по закон субекти да предоставят информация са посочени в чл. 3 от ЗДОИ. Жалбоподателката е субект на правото да получи исканата информация, съгласно чл. 4 от ЗДОИ, а Главният прокурор е задължен субект за предоставянето ѝ, съгласно чл. 3, ал. 1 ЗДОИ.

Правото да се търси и получава информация, прогласено с чл. 41, ал. 1 от Конституцията, обхваща задължението на държавните органи, както и органите на местното самоуправление да осигуряват достъп до обществено значима информация. Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация, са уредени със ЗДОИ. Съгласно определението на чл. 2, ал. 1 от закона, обществена е информацията, която е свързана с обществения живот в Република България и дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона лица. Понятието „обществена информация“ следва да бъде възприемано като сведение, знание за някого или нещо, свързано с обществения живот в страната. Информацията следва да отговаря на тези две условия едновременно, за да се определи като обществена. Под „обществен живот“ се разбира животът на обществото като група хора. За второто условие е от значение да се отбележи, че за да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект, информацията трябва да е обвързана с правомощията и дейността на органа, защото само тогава тя би отговаряла на изискването да способства за постигане на посочената от закона специална цел. Под обществен интерес следва да се разбира интересът на обществото да защитава и отстоява своите права и свободи от неблагоприятни за него управленски решения.

Правото на достъп до обществена информация е началната фаза и следва да предпоставя тази защита. Целта на ЗДОИ е да създаде условия за прозрачни и видими за обществото действията и решенията на задължените субекти, като по този начин обществото следи отблизо и оценява тяхната работа.

Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно, обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. В чл. 10 и чл. 11 от ЗДОИ са дефинирани видовете обществена информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации – „официална“ и „служебна“. Официална е информацията, която се съдържа в актовете, издавани от държавните органи при осъществяване на техните правомощия /чл. 10/. Служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл. 11/. Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ или по реда на ЗДОИ /чл. 12/, а достъпът до служебна обществена информация е свободен, като може да бъде ограничен, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/, както и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи /чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ/. Същевременно ограничението по ал. 2 не може да се прилага след изтичане на 2 години от създаването на такава информация, а и достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес.

С разпоредбата на чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ законодателят изрично е регламентирал възможните допустими основания за отказ за предоставяне на обществена информация, а именно когато: 1/. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл. 13, ал. 2; 2/. достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3/. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Дори при наличие на тези основания за отказ, разпоредбата на чл. 37, ал. 2 от ЗДОИ предвижда, че се предоставя частичен достъп само до онази част от информацията, достъпът до която не е ограничен. Анализът на разпоредбата показва, че не е допустим отказ в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 /§ 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ/.

Със заявление с вх. № 1776/ 2022-ГП по описа на ПРБ по т. 4 – т. 8 жалбоподателката К. е поискала достъп до следната информация:

4. Броят и данни /номер, година, компетентна прокуратура, квалификация по НК/ на всички досъдебни производства, по които на С. е повдигнато обвинение;
5. Брой и данни за обвинителни актове /дати и текст от НК/ срещу С., включително по които прокуратурата е внесла в съда предложение за сключване на споразумение или за освобождаване от наказателна отговорност по реда на чл. 78а от

НК;

6. Броят и данни на всички досъдебни производства, по които лицето е разпитван като свидетел или участвал в друго качество;

7. Броят и данни на висящите и прекратени с отказ да се образува досъдебно производство преписки в прокуратурата, по които на С. са сваляни сведения или е викан на разузнавателна беседа;

8. Броят на отказите да се образува досъдебно производство по жалби и сигнали срещу С. или срещу неизвестен извършител със свидетел С., по които разследващ полицаи е завършил преписката със становище „с мнение за образуване“.

С обжалваното писмо е посочено, че достъп до информация за образувана прокурорска преписка или досъдебно производство се предоставя по реда на НПК, който е специален по отношение на ЗДОИ.

Съгласно чл. 198, ал. 1 от НПК материалите по разследването не могат да се разгласяват без разрешение на прокурора, а съгласно чл. 198, ал. 2 от НПК когато е необходимо, органът на досъдебното производство предупреждава срещу подпис лицата, които присъстват при извършване на действията по разследването, че не могат да разгласяват без разрешение материалите по делото и в противен случай носят отговорност по чл. 360 от Наказателния кодекс.

Посочената хипотеза обаче е неприложима в конкретния случай. Това е така, защото разпоредбата на чл. 198 от НПК единствено сочи, че разгласяването на материалите по разследването следва да бъде с разрешение на прокурора. На първо място, тази разпоредба се отнася за образуваните досъдебни производства, като не включва проверките, които се извършват по реда на чл. 145 от Закона за съдебната власт /ЗСВ/ и по този начин търсената по т. 7 и т. 8 информация е изключена от приложното поле на чл. 198 от НПК.

На следващо място, по отношение на информацията по т. 4 – т. 6 включително се искат по своята същност статистически данни по отношение на вече приключили досъдебни производства /а не материали по разследването/, които данни се предполага да са включени в регистърните и деловни книги на съответната прокуратура и каквато информация се публикува в информационната система на ПРБ за проверка на преписките Портал за електронни услуги на ПРБ /prb.bg/.

В настоящия случай от информацията, достъпът до която се иска, е възможно да се направят изводи, свързани с дейността на задължения субект - функционирането на Прокуратурата на Република България и действия, които са били предприети и се предприемат спрямо лице, за което публично са изнесени твърдения, че в продължителен период от време е било покровителствано от държавни служители. Ето защо търсената от А. К. информация по т. 4 – т. 8 от заявлението представлява обществена такава.

Жалбоподателката е поискала достъп до обществена информация, като в съответствие с чл. 25, ал. 1 от ЗДОИ е подала заявление, съдържащо реквизитите по т. 1 - 4. В заявлението изрично е посочена формата за предоставяне на достъп до исканата информация. С предоставянето на исканата информация може да се повиши отчетността и прозрачността в дейността на органа, поради което същата попада в приложното поле на чл. 2 от ЗДОИ. Информацията за това как органът упражнява правомощията си е от решаващо значение за обществения живот.

В случай, че посоченото искане е било неясно за задължения по ЗДОИ субект /например относно период, за който се търси информация/, същият е следвало да даде

конкретни указания по реда на чл. 29 от ЗДОИ, но не и да отказва предоставянето на исканата информация.

В конкретния случай от оспорваното писмо не става ясно дали търсената по т. 4 - т. 8 информация се съхранява при Главния прокурор на Република България. В случай, че такава не се съхранява при него, е следвало изрично да бъде уточнено това обстоятелство, като същевременно се съобрази разпоредбата на чл. 32 от ЗДОИ и бъде изпратено заявлението на органите, при които търсената информация се намира.

В случай че търсената информация е налична при Главния прокурор и доколкото същата се отнася до трето лице, преди да издаде своето решение, задълженият по ЗДОИ орган следва да изпълни процедурата по чл. 31 от ЗДОИ и ако не получи съгласието на третото лице, да прецени дали да предостави исканата обществена информация по реда на чл. 31, ал. 4 - в обем и по начин, който да не разкрива информацията, която засяга интересите на третото лице, или да приложи чл. 31, ал. 5 от ЗДОИ, след като се извърши преценката за наличие на надделяващ обществен интерес, каквато преценка към настоящия момент не е направена от заместника на главния прокурор при ВКП.

В оспорваното писмо не е посочено по никакъв начин и дали в конкретния случай е приложима и разпоредбата на 41а, ал. 2 от ЗДОИ.

По тази начин, като е издал писмо с изх. № 1776/ 2022-ГП от 25. 07. 2022 г., задълженият по ЗДОИ субект е постановил немотивиран отказ в частта, с която е отказан достъп до информацията, поискана по т. 4 – т. 8 от заявлението с вх. № 1776-ГП от 08. 07. 2022 г.

Поради това преписката следва да се върне на органа за ново произнасяне по т. 4, т. 5, т. 6, т. 7 и т. 8 от заявлението с вх. № 1776-ГП от 08. 07. 2022 г., при съобразяване с мотивите на настоящето решение.

Съдът не споделя изводите на жалбоподателката, че по отношение на търсената информация по т. 1, т. 2, т. 3, т. 10 и т. 11 от заявлението е налице мълчалив отказ.

В конкретния случай е приложена хипотезата на чл. 32 от ЗДОИ, предвид което липсва твърденият мълчалив отказ, поради препращането на заявлението на органите, при които търсената информация е налична. Обстоятелството дали сезираният държавен орган разполага или не с процесната информация няма как да бъде установено от съда. Меродавно е препращането по компетентност, като самото уведомително писмо в тази част не представлява отказ /изричен или мълчалив/, не засяга права и интереси на заявителя, тъй като не пречатства достъпа до обществена информация и не подлежи на съдебен контрол. В настоящия случай сезираният орган има данни за местонахождението на исканата информация и след като е констатирал, че информацията, която жалбоподателката е поискала да й бъде предоставена, не се намира при него, спазвайки предписания ред в чл. 32, ал. 1 от ЗДОИ, е препратил заявлението за достъп до обществена информация до органите, при които същата се съхранява. Поради това не е налице формиран мълчалив отказ, който да бъде обжалван пред съда и така предявената жалба в тази се явява процесуално недопустима и на основание чл. 159, т. 1 от АПК следва да се остави без разглеждане.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, Второ отделение, 29-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Отказ за предоставяне на достъп до обществена информация по т. 4, т. 5, т. 6, т. 7 и т. 8 от заявление с вх. № 1776-ГП от 08. 07. 2022 г., депозирано от А. В. К., обективиран в писмо с изх. № 1776/ 2022-ГП от 25. 07. 2022 г. на заместник на главния прокурор при ВКП.

ВРЪЩА преписката на задължения субект за ново произнасяне по заявлението в тези му части, при съобразяване с мотивите на настоящето решение и в сроковете по Закона за достъп до обществена информация.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на А. В. К. срещу мълчалив отказ за предоставяне на информация по т. 1, т. 2, т. 3, т. 9, т. 10 и т. 11 от заявление до главния прокурор с вх. № 1776-ГП от 08. 07. 2022 г. и **ПРЕКРАТЯВА** производството по делото в тази част.

РЕШЕНИЕТО в частта, с която е оставена без разглеждане жалбата на А. В. К. срещу мълчалив отказ за предоставяне на информация по т. 1, т. 2, т. 3, т. 9, т. 10 и т. 11 от заявление до главния прокурор с вх. № 1776-ГП от 08. 07. 2022 г. и производството по делото в тази част е прекратено, може да се обжалва с частна жалба пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

РЕШЕНИЕТО в останалата част е окончателно.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: